



ALLTID TILKOBLET: – Vi blir vant til å leve i en parallellverden, du melder deg ut av livet ditt. Det blir ikke vesentlig, sier Caroline Macri. – Men vi blir jo stressa av å være koblet av også, sier Gard Detlev Øksendal (til venstre). – Ja, da får man jo nærmest abstinenser, sier Salvatore Messina. De tre elevene ved Greveskogen videregående kjenner seg igjen i undersøkelsen som viser at unge i Vestfold er flinke, snille og stressa. (Foto: Kirvil Håberg Allum)

Flinke, snille – og stressa

TØNSBERG: Aldri har ungdommer vært snillere, flinkere og mer stressa enn nå. Sosiale medier får en del av skylda.



AV: SIDSEL WINDING-STAVSETH
PUBLISERT 05.01.2014 00:00
SIST OPPDATERT 05.01.2014 21:54

– Ja, ja, ja, vi kjenner oss igjen, bekrefter Gard Detlev Øksendal og Salvatore Messina.

En stor undersøkelse i Vestfold har kartlagt hvordan ungdom har det i livene sine. 8.700 elever på ungdomsskoler og første året på videregående har svart, og tendensen er klar: De unge er flinke, snille og deppa.

Anbefal < 96

Pakke på sosiale medier

De andre ungdommene rundt bordet på Greveskogen videregående nikker bekræftende til funnene.

– Vi har sånn flink pike- og flink gutt-syndrom. Vi skal ha de beste vennene, den beste familien, den beste kjæresten, de beste klærne.

Alt skal samles i en pakke og vises på sosiale medier, sier Gard.

– Skal du være populær på sosiale medier, må du holde deg synlig, sier Salvatore Messina.

LES OGSÅ: – Mamma og pappa, dere bruker mobilen for mye



ENIGE: Rektor Hans Kristian Voje (til venstre) ved Greveskogen videregående mener høyskolelektor Mattias Øhra har rett i at ungdom viser fram sine selvrealiseringsprosjekter på sosiale medier. Foto: Kirvil Håberg Allum

Ung i Vestfold

- Våren 2013 deltok 8.706 ungdommer fra alle kommunene i Vestfold i Ungdata-undersøkelsen.
- Det gir en svarprosent på 78 prosent.

ANNONSE

Konstant oppdatering

Og det er ikke nok med en kanal.

– Instagram, Twitter, Facebook og Snapchat, ramser ungdommene opp.

– Og når du har sjekket alle fire, så har det skjedd noe nytt. Det er en grunn til at det har kommet deksler du kan lade telefonen med, sier Sabrina Silva.

– Det virker som om det ikke bare er vi unge som har det sånn, tilføyer Gard Detlev Øksendal.

LES OGSÅ: Fratar én klasse mobiltelefon i skoletiden

Krav om vellykkethet

Høyskolelektor Mattias Øhra ved lærerutdanningen på Høgskolen i Vestfold lytter interessert. Han tror at en viktig årsak til hvorfor så mange unge sliter psykisk i dag, kan være et forsterket krav om å være flink og vellykket på alle fronter.

– Man skal være kreativ, sexy, pen, flink på skolen, morsom og så videre. Det kan virke som det er blitt skamfullt å være alminnelig, sier Øhra.

– De siste 15–20 årene har vi sett en endring i samfunnet med økte krav til det vi kan kalle «autentisk selvrealisering». Du skal være unik, selvstendig og uavhengig av andre. Vi har samtidig blitt rikere og har råd til å kjøpe oss livsstiler. For mange har sosiale medier blitt stedet å vise fram vårt selvrealiseringssjektiv og klasserommet har blitt catwalk for mote- og livsstilshierarkier sier Øhra.

Han er bekymret for at mange unge i dag opplever selvrealisering som et press.

– Man arbeider med PR for seg selv og sin egen selvframstilling, sier Øhra.

LES OGSÅ: Møt «kollektivråerne»

Stjeler tid

Rektor Hans Kristian Voje på Greveskogen kjenner seg igjen i Øhras beskrivelser. Skolen ser at det er et press om å være spesiell og lykkes på alle arenaer. Og daglig kjemper skolen med sosiale mediers innflytelse.

– Det har blitt en kjempemessig tidslekkasje, sier rektor Voje.

Han sier skolen ønsker å skape en motkultur mot alt det flyktige.

– Læring fordrer konsentrasjon. Vi vil skape et godt miljø der fellesskapet i klassen og på skolen er en god motkultur til å dyrke seg selv og vise seg fram, sier Voje.

Dette er tema skolen jobber aktivt med for tiden.

LES OGSÅ: – Reality-TV er nåtidens skjeggete damer og elefantmenn

Skolen gir mening

– Det er også viktig for oss å skape mening. Vi er på skolen for å lære elevene noe som er viktig for dem, noe som gir langsiktige konsekvenser i livene deres, sier Voje.

Han mener at det er viktig å skape gode relasjoner til elevene.

– Da kan du stille krav. Tydelighet og autoritet hos voksne har lenge vært fyord, men undersøkelser viser at elever ønsker klare grenser og strenge, men rettferdige lærere, sier Voje.

- Ungdata er en webbasert spørreundersøkelse.
- Ungdommene i Vestfold som deltok, gikk på ungdomsskolen og i første klasse på videregående.
- Undersøkelsen tar for seg et bredt spekter av livene til ungdommene og omhandler temaer som familie, venner, nærmiljø, fritid, fysisk aktivitet, fysisk og mental helse, mobbing, rus og risikofølelse.
- Hovedkonklusjonen er at de fleste ungdommer i Vestfold trives i hverdagen sin og lever aktive og sunne liv.
- Undersøkelsen viser også at mange ungdommer, særlig jenter, opplever hverdagen som stressende og at de bekymrer seg mye i det daglige.
- Litt over halvparten av jentene har «følt at alt er et slit i løpet av den siste uka».
- Resultatene gjenspeiler sannsynligvis at mange unge opplever et sterkt press om å lykkes, både på skolen og i fritiden, og at dette går ut over hvordan mange vurderer sin mentale helse.

Møt «kollektivråerne»

Utenfor busstasjonen i Tønsberg – VKT – henger ungdommer, VKT-erne. – Hvis jeg ikke hadde vært så mye utenfor VKT, og hørt så mye om det, kunne det godt tenkes at jeg kunne kommet ut for noe annet, ikke bra. Jeg ville bare ha et sted å være, sier Svein Tarald Bæk (19). Video: Bjørnar K. Bekkevard